C/2024/1947

7.3.2024

Teate avaldamine veinisektoris kasutatava nimetuse tootespetsifikaadi standardmuudatuse heakskiitmise kohta vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/33 artikli 17 lõigetele 2 ja 3

(C/2024/1947)

Käesolev teade avaldatakse vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/33 ([1]) artikli 17 lõikele 5.

STANDARDMUUDATUSE HEAKSKIITMISE TEADE

„Vaucluse“

PGI-FR-A1209-AM02

Teate kuupäev: 7.12.2023

HEAKSKIIDETUD MUUDATUSE KIRJELDUS JA PÕHJUSED

1. **Saagikus**

Tootespetsifikaadi I peatüki VI punktis „Saagikus“ on punaste ja roosade veinide maksimaalset saagikust vähendatud 120 hektoliitrilt hektari kohta 100 hektoliitrile hektari kohta.

Eesmärk on teha järeldusi kliimamuutuste mõjust piirkonna veinitootmisele. Tootespetsifikaadis kehtestatud maksimaalne saagikus ei vasta enam põldudel registreeritud saagikusele, mis on põua mõju tõttu väiksem. Põuad on üks sagedasemaid kliimamuutuste tagajärgi Prantsusmaa kagupiirkonnas. Tootjarühm soovis kohandada viinapuude saagikust vastavalt põldude tegelikule olukorrale, et säilitada viinapuude kvaliteet.

See saagikuse muutus mõjutab koonddokumendi punkti „Veinitavad – Maksimaalne saagikus“.

2. **Kontrolliasutus**

Tootespetsifikaadi III peatükki on muudetud, et lihtsustada punkti „Kontrolliasutus“ ja täpsustada, et tootespetsifikaadi nõuetele vastavuse kontrollimine toimub heakskiidetud kontrollikava alusel ja seda teostab INAO volitatud kolmas isik, kes tagab pädevuse, erapooletuse ja sõltumatuse.

See lihtsustamine ei mõjuta koonddokumendis esitatud teavet.

KOONDDOKUMENT

1. **Nimetus(ed)**

Vaucluse

2. **Geograafilise tähise tüüp**

KGT – kaitstud geograafiline tähis

3. **Viinamarjasaaduste kategooriad**

1. Vein

4. **Veini(de) kirjeldus**

Veinide organoleptiline ja analüütiline kirjeldus

([1]) ELT L 9, 11.1.2019, lk 2.

LÜHIKIRJELDUS

Kaitstud geograafilist tähist „Vaucluse“ kasutatakse punaste, roosade ja valgete veinide puhul.

Punased veinid saadakse eri viinamarjasortide segust. Veinide südamiku moodustavad viinamarjasordid 'Grenache N', 'Syrah N', 'Merlot N' ja ka 'Cabernet-Sauvignon N', mille ühisnimetaja on mustade marjade, vürtside, nahksete nootide ja mõru šokolaadi, isegi pipravarjundiga aroomid. Nende värvus ulatub rubiinpunasest lillaka varjundiga intensiivse granaatpunaseni.

Roosade veinide alussordid 'Grenache N' ja 'Cinsault N' annavad punaste marjade aroomi, veinid ise on tavaliselt kahvatud lõheroosad.

Valged veinid on sageli valmistatud sordi 'Chardonnay B' baasil ning neid iseloomustavad erksus, mineraalsus, pärnaõie- või õunanoodid. Veinide värv on roheka varjundiga kahvatukollane või sädelev ja selge.

Kaitstud geograafilise tähisega „Vaucluse“ veinide tegelik alkoholisisaldus on vähemalt 9 %. Minimaalse ja maksimaalse üldalkoholisisalduse, üldhappesuse, lenduvate hapete ja vääveldioksiidi kogusisalduse väärtused on kindlaks määratud liidu õigusaktidega.

Üldised analüütilised omadused	
Maksimaalne üldalkoholisisaldus (mahuprotsentides)	
Minimaalne tegelik alkoholisisaldus (mahuprotsentides)	9
Minimaalne üldhappesus	milliekvivalentides liitri kohta
Maksimaalne lenduvate hapete sisaldus (milliekvivalentides liitri kohta)	
Maksimaalne vääveldioksiidi üldsisaldus (milligrammides liitri kohta)	

5. **Veinivalmistustavad**

5.1. *Veinivalmistuse eritavad*

1.

Veinivalmistuse eritavad

Veinivalmistustavade puhul tuleb kinni pidada liidu tasandi ning maaelu- ja merekalapüügi seadustiku (*code rural et de la pêche maritime*) sätetest.

5.2. *Maksimaalne saagikus*

1. Valgete veinide puhul

120 hektoliitrit hektari kohta

2. Punaste ja roosade veinide puhul

100 hektoliitrit hektari kohta

6. **Määratletud geograafiline piirkond**

Kaitstud geograafilise tähisega „Vaucluse“ veinide valmistamiseks kasutatavate viinamarjade koristamine ja töötlemine ning veinide valmistamine toimub Vaucluse'i departemangu territooriumil.

7. **Veiniviinamarjasordid**

Abondant B

Abouriou B

Alicante Henri Bouschet N

Aligoté B

Alphonse Lavallée N

Altesse B

Aléatico N

Aramon N

Aramon blanc B

Aramon gris G

Aranel B

Arbane B

Arinarnoa N

Arriloba B

Arrouya N

Arrufiac B - Arrufiat

Artaban N

Assyrtiko B

Aubin B

Aubin vert B

Aubun N - Murescola

Auxerrois B

Bachet N

Barbaroux Rs

Baroque B

Biancu Gentile B

Blanc Dame B

Bouchalès N

Bouillet N

Bouquettraube B

Bourboulenc B - Doucillon blanc

Brachet N - Braquet

Brun Fourca N

Brun argenté N - Vaccarèse

Béclan N - Petit Béclan

Béquignol N

Cabernet blanc B

Cabernet cortis N

Cabernet franc N

Cabernet-Sauvignon N

Caladoc N

Calitor N

Camaralet B

Carcajolo N

Carcajolo blanc B

Cardinal Rg

Carignan N

Carignan blanc B

Carmenère N

Castets N

Chardonnay B

Chasan B

Chasselas B

Chasselas rose Rs

Chatus N

Chenanson N

Chenin B

Cinsaut N - Cinsault

Clairette B

Clairette rose Rs

Clarin B

Claverie B

Codivarta B

Colombard B

Corbeau N - Douce noire

Cot N - Malbec

Counoise N

Courbu B - Gros Courbu

Courbu noir N

Couston N

Crouchen B - Cruchen

César N

Danlas B

Duras N

Durif N

Egiodola N

Ekigaïna N

Elbling B

Etraire de la Dui N

Feunate N

Floreal B

Folignan B

Folle blanche B

Franc noir de Haute-Saône N

Fuella nera N

Furmint B

Gamaret

Gamay Fréaux N

Gamay N

Gamay de Bouze N

Gamay de Chaudenay N

Ganson N

Gascon N

Genovèse B

Gewurztraminer Rs

Goldriesling B

Gouget N

Graisse B

Gramon N

Grassen N - Grassenc

Grenache N

Grenache blanc B

Grenache gris G

Gringet B

Grolleau N

Grolleau gris G

Gros Manseng B

Gros vert B

Jacquère B

Joubertin

Jurançon blanc B

Jurançon noir N - Dame noire

Knipperlé B

Lauzet B

Len de l'El B - Loin de l'Oeil

Liliorila B

Listan B - Palomino

Lival N

Lledoner pelut N

Macabeu B - Macabeo

Mancin N

Manseng noir N

Marsanne B

Marselan N

Mauzac B

Mauzac rose Rs

Mayorquin B

Melon B

Merlot N

Merlot blanc B

Meslier Saint-François B - Gros Meslier

Meunier N

Milgranet N

Molette B

Mollard N

Monarch N

Mondeuse N

Mondeuse blanche B

Monerac N

Montils B

Morrastel N - Minustellu, Graciano

Mourvaison N

Mourvèdre N - Monastrell

Mouyssaguès

Muresconu N - Morescono

Muscadelle B

Muscardin N

Muscaris B

Muscat Ottonel B - Muscat, Moscato

Muscat cendré B - Muscat, Moscato

Muscat d'Alexandrie B - Muscat, Moscato

Muscat de Hambourg N - Muscat, Moscato

Muscat à petits grains blancs B - Muscat, Moscato (väikesemarjaline valge)

Muscat à petits grains roses Rs - Muscat, Moscato (väikesemarjaline roosa)

Muscat à petits grains rouges Rg - Muscat, Moscato (väikesemarjaline punane)

Mérille N

Müller-Thurgau B

Nebbiolo N

Nielluccio N - Nielluciu

Noir Fleurien N

Négret de Banhars N

Négrette N

Ondenc B

Orbois B

Pagadebiti B

Pascal B

Perdea B

Persan N

Petit Courbu B

Petit Manseng B

Petit Meslier B

Petit Verdot N

Picardan B - Araignan

Pineau d'Aunis N

Pinot blanc B

Pinot gris G

Pinot noir N

Pinotage N

Piquepoul blanc B

Piquepoul gris G

Piquepoul noir N

Plant de Brunel N

Plant droit N - Espanenc

Portan N

Portugais bleu N

Poulsard N - Ploussard

Prior N

Prunelard N

Précoce Bousquet B

Précoce de Malingre B

Raffiat de Moncade B

Ribol N

Riesling B

Riminèse B

Rivairenc N - Aspiran noir

Rivairenc blanc B - Aspiran blanc

Rivairenc gris G - Aspiran gris

Romorantin B - Danery

Rosé du Var Rs

Roublot B

Roussanne B

Roussette d'Ayze B

Sacy B

Saint Côme B

Saint-Macaire N

Saint-Pierre doré B

Sauvignon B - Sauvignon blanc

Sauvignon gris G - Fié gris

Savagnin blanc B

Savagnin rose Rs

Sciaccarello N

Segalin N

Select B

Semebat N

Semillon B

Servanin N

Soreli B

Souvignier gris Rs

Sylvaner B

Syrah N - Shiraz

Tannat N

Tempranillo N

Terret blanc B

Terret gris G

Terret noir N

Tibouren N

Tourbat B

Tressot N

Trousseau N

Téoulier N

Ugni blanc B

Valdiguié N

Velteliner rouge précoce Rs

Verdejo B

Verdesse B

Vermentino B - Rolle

Vidoc N

Viognier B

Voltis B

Xinomavro N

8. **Seos(t)e kirjeldus**

8.1. *Geograafilise piirkonna eripära*

KGT-le „Vaucluse“ nime andnud Vaucluse'i departemang, mis asub Rhône'i jõe vasakul kaldal Rhône'i teljest lõuna pool, on ühenduses Kagu-Prantsusmaal asuva Provence-Alpes-Côte d'Azuri piirkonnaga. Vaucluse'i piiridepartemangud on läänes Gard, edelas Ardèche, põhjas Drôme, idas Alpes-de-Haute-Provence, vähesel määral Var, lõunas Bouches-du-Rhône.

Vaucluse'i departemangu halduspiirid on enamjaolt looduslikud: läänes Rhône'i jõgi (põhjapoolsest Bollène'i linnast Durance'iga liitumiseni lõunas), idas Calavoni jõgi, põhjas Toulourenci ja Aiguesi jõgi. Ülejäänud juhtudel on piirid lihtsalt maha märgitud või ajalooliselt väljakujunenud: nii on näiteks Valréasi kanton Vaucluse'i enklaav naaberdepartemangus Drôme.

Vaucluse'is torkab silma kontrast kahe loodusliku piirkonna vahel: siin on nii tasandikke kui ka neid ümbritsevaid mägialasid.

Umbes 45 % departemangu pindalast moodustavad tasandikud asuvad põhiliselt läänes. Kõige suurem neist on Comtat Venaissin, mis hõlmab suures plaanis Rhône'i alluviaaltasandikku, Orange'i tasandikke ja Durance'i alamoru alluviaaltasandikke. Sellele lisanduvad kõrvalharudena Durance'i alluviaaltasandikud (Cavaillonist Pont-de-Mirabeauni), Calavoni alamorg (Beaumettesist allavoolu) ning Aigues'i ja Ouvèze'i keskmised orud.

Departemangu põhja- ja kirdeosas asub mägisema ala kõrgeim tipp Mont-Ventoux (1 909 m), mis on osa läänest idasuunalisest mäeharjade joonest. Selle härra lõunanõlva pikendavad Albioni ja Saint-Christoli platood (kõrgusega 600 – 1 200 m), mille lõunaservas on Vaucluse'i mäed kõrgeima tipuga 1 256 m. Lõunapoolseim reljeef on Apti vesistust lõuna poole jääv Luberoni mägi, mille kõrgeim tipp on 1 125 m.

Mägede ja tasandike kohtumispaigas on enamasti tasandikele tekkinud kaljureljeefid, mis rõhutavad topograafilisi eripärasid. Neist märkimisväärseim on Suzette'i massiiv, kus kõrgub Montmirail' pitsiline mäeahelik keskmise kõrgusega 500 m.

Geoloogiliselt on siin peamiselt settelise päritoluga mullad, mis on tekkinud triiase perioodist kvaternaarini. Marginaalse erandina saab Luberonis välja tuua vulkaanilise päritoluga endogeense aluskivimi: lertsoliidi.

Departemangus on kaks selgelt eristatavat geoloogilist piirkonda: tasandikuline Rhône'i koridor ning ida pool reljeefne subalpiinne Provence, kus on Mont-Ventoux' mägi, Lure'i mägi, Albioni ja Saint-Christoli platoo, Vaucluse'i mäed ja Luberoni massiiv. Rhône'i koridoris valitsevad mistraali tõttu head tuulised tingimused, mis on jahukaste ja hallituse jaoks väga ebasoodsad. Siin on ülekaalus varasemad ja hilisemad Rhône'i, Alam-Durance'i ja nende lisajõgede (Lez, Aigues, Ouvèze, Sorgues, Calavon) lammimullad. Subalpiinses piirkonnas on peamiselt väga sügav kiht lubjakivimeid, millest üks spetsiifiline faatsies – Orgoni lubjakivi – mängib suurt morfoloogilist, tektoonilist ja hüdrogeoloogilist rolli. Subalpiinne Provence kaitseb viinapuid veepuuduse eest ja pakub neile huvitavaid soojusamplituude.

Vaucluse'i departemangu mõjutab selle geograafilise asukoha tõttu kolm neljast Prantsusmaa põhiilmastikust: lõuna pool vahemereline, kirdeosas mägine (Vaucluse'i mäed ja Baronnies' massiiv) ja loodes suhtelise tähtsusega poolkontinentaalne kliima. Siiski pehmendab selgelt domineeriv vahemereline kliima teisi mõjusid, tagades viinapuudele vajalikud viljakad tingimused.

Aasta keskmine päikesetundide arv on märkimisväärne. Sademed on aasta peale jagunenud ebaühtlaselt: rohkem sajab just sügisel ja talvel. Väga olulist rolli mängib ka külm ja kuiv põhjatuul mistraal, mille iilid ulatuvad regulaarselt kiiruseni 100 km/h. See kontsentreerib küpsevaid marju ja pakub terve vegetatiivse perioodi parimaid tingimusi seenhaiguste vastu võitlemiseks.

8.2. *Toote eripära*

21. sajandi algul deklareeriti KGTga „Vaucluse“ veinide tootmismahuks saagikoristusel u 200 000 hl, millest 40 000 kuni 45 000 hl oli võimalik markeerida ala tähisega „Principauté d'Orange“ ja 5 000 kuni 6 000 hl ala tähisega „Aigues“.

Departemangus olid veinitootjad endiselt keskendunud mustade viinamarjade kasvatamisele ja punaste veinide tootmisele. Seda fakti illustreerib hästi tootmismahu keskmine jaotus: 45–50 % punane, 30–35 % roosa ja 15–20 % valge vein.

KGTga veine toodetakse paljudest viinamarjasortidest ning seega on neil ka väga erinev aromaatsus:

— 'Cinsault N', 'Clairette B' ja 'Bourboulenc B' on kõik aretatud Prantsusmaa vahemerelistes viinamarjaistandustes;

— 'Grenache B' ja 'Grenache N', 'Carignan N' ja 'Mourvèdre N' on Ibeeria päritolu;

— 'Syrah N', 'Viognier B' ning väiksemas mahus 'Roussanne B' ja 'Marsanne B' on pärit Dauphiné kandist;

— 'Ugni B' tõenäoline sünnikoht on Toscanas.

Veinitootjad soovisid aga sordivalikut mitmekesistada ja see neil ka õnnestus: 80ndatel võeti juurde uued, enamasti maailmaturul tunnustatud sordid, nagu 'Cabernet-Sauvignon N', 'Merlot N', 'Chardonnay B', 'Sauvignon B', aga ka 'Vermentino B', ning hiljutised põnevate omadustega hübriidsordid, nagu 'Chasan B', 'Marselan N' ja 'Caladoc N'. Kui eesmärk ei ole toota puhast sordiveini, saavad punased viinamarjasordid, nagu 'Merlot N' ja 'Cabernet-Sauvignon N' toetada punaste veinide koostist ja struktuuri.

Roosade veinide puhul kasutatakse üha enam väga lühikest leotamist või lausa otsest pressimist, et saada aina kahvatuma värviga veini.

Samuti pakuvad tootjad mitmekesist sordiveini valikut, mis põhinevad sortidel 'Cabernet-Sauvignon N', 'Merlot N', 'Caladoc N', 'Marselan N', 'Chardonnay B', 'Roussanne B', 'Viognier B'.

Punaste veinide südamiku moodustavad viinamarjasordid 'Grenache N', 'Syrah N', 'Merlot N' ja ka 'Cabernet-Sauvignon N', mille ühisnimetaja on mustade marjade, vürtside, nahksete nootide ja mõru šokolaadi, isegi pipravarjundiga aroomid.

Roosade veinide alussordid 'Grenache N' ja 'Cinsault N' annavad veinidele punaste marjade aroomi.

Valged veinid on sageli valmistatud 'Chardonnay B' baasil ning neid iseloomustavad erksus, mineraalsus, pärnaõie- või õunanoodid.

8.3. *Geograafilise piirkonna ja toote eripära põhjuslik seos*

Enamiku Vaucluse'i külade elatusallikas on viinamarjad, kuna istandused asuvad nende maadel, mis on registreeritud kontrollitud päritolunimetuste või kaitstud geograafilise tähisega piirkondadena. Toetudes esivanemate oskusteabele, on veinitootjad osanud aegade jooksul ka oma tooteid mitmekesistada. Vaucluse'is on KGTga veinide tootmine väga tähtsal kohal ja kuna see on ülihästi arenenud turismipiirkond, on nende veinide järele ka kohalikul tasandil suur nõudlus. Departemangus toodetud KPNiga veinide hea nimi käib ühte jalga KGTga veinide aromaatse varieeruvuse mainega. Geograafilise tähisega veinide tootmise keskpunkt on Luberoni ja Ventoux' päritolunimetustega piirkondades.

Viinamarjaistandustes on paraja soojuse ja parima drenaažiga mullad. Tänu sellele on siin võimalik toota kvaliteet-viinamarju.

Viinapuudele sobib ka siinne erinevate ilmastikutingimuste koosmõju, mille tulemusel on veinidel tasakaalustatud struktuur ja märkimisväärne aroomiväljendus. Vahemereline kliima, mida iseloomustab tugev suvine päike ja hea valgus, aitab viinamarjadel küpseks saada ning aromaatsetel lähteainetel välja areneda. Mägede lähedus toob kaasa suure päeva- ja öötemperatuuri vahe, mistõttu arenevad viinamarja polüfenoolid aeglaselt ning tulemuseks on värsked puuviljased veinid. Kuivatav tuul tagab kaitse seenhaiguste vastu.

Veinide hea maine tunnistuseks võib tuua igal aastal piirkondlikelt ja üleriigilistelt konkurssidelt võidetud auhinnad. Nii saadi näiteks 2014. aastal üldiselt põllumajanduskonkursilt neli kuld- ja viis hõbemedalit. KGTga „Vaucluse“ veinid on tunnustatud nii riiklikul tasandil (Prantsuse veinigiidis „Guide Hachette des vins“ nimetati 2013. aastal 55 valitud veini, kaks lemmikut, üks kolmetärnivein, kaks kahetärniveini, 30 ühetärniveini) kui ka rahvusvaheliselt: veiniajakirjas „Wine Advocate Parker“ (neli 2007. aastakäigu Decanteri-väärilist veini) ning giidides Bettane ja Desseauve.

Geograafilise tähisega veinide tootmine on traditsioon, viinamarjakasvatajate oskusteave. Need tootjad tahavad pakkuda mitmekesist, kõikidele turunõudmistele vastavat valikut ja nad peavadki seda tegema.

9. **Muud olulised tingimused (pakendamine, märgistamine, muud nõuded)**

Õigusraamistik

Riiklikud õigusaktid

Lisatingimuse liik

Määratletud geograafilises piirkonnas tootmisega seonduv erand

Tingimuse kirjeldus

Vahetus läheduses asuv piirkond, mille suhtes kohaldatakse kaitstud geograafilise tähisega „Vaucluse“ veinide tarbeks viinamarjade töötlemise ning veinivalmistusega seotud erandit, hõlmab järgmisi geograafilisi naaberpiirkondi (Vaucluse'i departemang):

põhjapiir Drôme'i departemanguga: Nyonsi ringkond,

idapiir Alpes de Haute Provence'i departemanguga: Forcalquier' ringkond,

idapiir Vari departemanguga: Brignolesi ringkond,

lõunapiir Bouches du Rhône'i departemanguga: Arlesi ja Aix-en-Provence'i piirkonnad,

läänepiir Gardi departemanguga: Nîmesi ringkond,

loodepiir Ardèche'i departemanguga: Privas' ringkond.

Õigusraamistik

Riiklikud õigusaktid

Lisatingimuse liik

Märgistamisega seotud lisasätted

Tingimuse kirjeldus

Kaitstud geograafilisele tähisele „Vaucluse“ võib lisada järgmised märked:

ühe või mitme viinamarjasordi nimetus;

märked „primeur“ (värske) või „nouveau“ (uus),

vastavalt tootespetsifikaadi sätetele võib lisada väiksemate geograafiliste üksuste nimed: „Aigues“, „Principauté d'Orange“.

Etiketil on Euroopa Liidu kaitstud geograafilise tähise logo, kuid märge „kaitstud geograafiline tähis“ asendatakse traditsioonilise märkega „vin de pays“.

Link tootespetsifikaadile

http://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-ea945faf-27fe-47a6-a65e-83dd7ff7fd05